

**LENEN VAN DE HOFSTEDE TE BOXMEER,
GELEGEN IN DE BETUWE EN IN
HET LAND VAN HEUSDEN, 1282-1682**

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39 (1984), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

Van het leenhof van Boxmeer blijkt het eerst in 1282 bij een belening door Jan Bot van Meer met goed in Vlijmen, dat de leenheer zelf houdt van de graaf van Gelre. Bij de volgende belening in 1439 is deze leenband kennelijk geslaakt want er wordt niet meer van gerept.

De eigen registratie beslaat niet meer dan een register over 1451 tot 1510 benevens een aantal losse stukken. Een register over 1571 tot het eind van de 18e eeuw ging verloren, waardoor de registratie nogal ijl is. De stukken van het leenhof zijn aanwezig op het kasteel Bergh te 's-Heerenberg, waar zij mij door de huisarchivaris welwillend ter inzage werden verstrekt.

ENSPIJK

1. Een derde van de tienden met smaltiende in Enspijk.

12-5-1454: Otto van Vuren, neef van de leenheer, zoals Otto, zijn vader, met lijftocht van Klara van Gellicum, zijn vrouw, 'zwager' van de leenheer, 6667 p. 8.

1-6-1461: Hendrik van Tuil Gijsbertsz. voor Klara van Gellicum voor haar leven, 6667 p. 13.

18-8-1472: Otto van Tuil Gijsbertsz. met lijftocht van Klara van Gellicum, zijn moeder, 6667 p. 17.

18-8-1472: Gijsbert van Haaften bij overdracht door Margaretha van Vuren zoals Otto van Asperen van Vuren, haar vader, met lijftocht van haar moeder, 6667 p. 18.

30-1-1474: Gijsbert van Haaften met lijftocht van Klara van Gellicum, 6667 p. 21.

12-7-1481: Otto van Vuren, heer van Spijk, met lijftocht van Klara van Gellicum, 6667 p. 33.

24-3-1482: Gijsbert van Giessen met lijftocht van Klara van Gellicum, 6667 p. 33.

22-3-1489: Gijsbert van Herwijnen, gehuwd met Gerard, dochter van Wouter van Beesd, bij overdracht door Gijsbert van Giessen, waarna overdracht aan Jan van Herwijnen, zijn jongste zoon, met hun lijftocht, 6667 pp. 36-37.

27-11-1558: Heer Johan van Asperen, heer van Vuren, brengt de tiende van Enspijk in bij zijn huwelijk met Maria van Rhoon, LRK 130 c. Zd.-Holland fol. 47-51v.

24-6-1582: Gijsbert Gerardsz., burger van Zaltbommel, zoals Filips de Momber, 6692.

...-1602: Maximiliaan van Galen voor juffrouw Mommers, 6671.

...-1604: Frans van Leeuwen voor juffrouw Walraven de Mommers, 6671.

3-5-1619: Dirk Jansz., 6676.

6-11-1664: Eugenius van Oever, burger van Bommel, draagt over aan Karel Gans voor Johan Gans, heer van Bommenede, oud-president van den Bosch, 6677.

21-8-1682: De stadhouder schrijft (Cornelis) Gans, heer van Nuland, te den Bosch, die na de dood van zijn vader nog niet verhieft, 6692.

VLIJMEN

- 2. Het goed, genaamd de Houtere (1474: de Hatert), (1439: in Vlijmen) bij den Bosch, enerzijds: een hoeve, genaamd ter Vlijmen, anderzijds: een bos, genaamd Doeten, (1545-1562: zijnde een veld in de vloed buitendijks, waar 25 schaar beesten op weiden), dat de leenheer houdt van de graaf van Gelre.**

22-4-1282: Allard de Keendt, burgemeester van den Bosch, bij overdracht door Simon Moncken van Wamel, bevestigd door de graaf van Gelre, 6704 fol. 1v-2.

5-1-1439: Willem Udemansz. van Brouhuis bij dode van Machteld, zuster van Willem van Boxtel, zijn moeder, waarna overdracht aan Johan van Wijk van Onsenoord, gehuwd met Jutte, zijn oomzegster, met lijftocht van Christina, gehuwd met Willem van Boxtel, 6704 fol. 2v-3.

1-6-1454: Johan van Wijk wijlen Jansz., 6704 fol. 3, 6667 p. 8.

8-4-1459: Udeman van Wijk bij dode van Jan, zijn vader, 6667 p. 11.

17-4-1474: Udeman van Wijk met lijftocht van Aleid, zijn vrouw, 6667 p. 29.

16-7-1494: Lonis van Deil voor Aleid, weduwe Udeman van Wijk, bij dode van haar man voor haar leven, 6667 p. 40.

28-4-1501: Jan van Wijk zoals Udeman, zijn vader, met lijftocht van Aleid, zijn moeder, op 30 oude schilden en hij zal Arnout, Jutte, Katharina, Margaretha en Engel, zijn broer en zusters f 4.- rijns geven, te lossen mt f 50.-, 6667 p. 52.

...-15..: Erven Jan van Wijk, vermeld 1545-1562, Staten van Holland voor 1572, inv. 520, 816, 1138 fol. 21v en 1463 fol. 33.

...-1566: Udeman van Wijk, 6671.

...-1571: Nikolaas van Oudheusden, 6669.

Het leen 2 gesplitst in 2A, 2B, 2C, 2D en 2E.

2A. Een kamp, genaamd Natgat, groot 4 morgen min ½ hont.

...-15..: Adriaan Reinersz., 6669.

29-12-1575: Willem Govertsz., schout van Engelen, bij dode van Adriaan Reinersz., 6704 fol. 3v-4.

...-16..: Christiaan Jan Koks., 6670.

2B. Een kamp, genaamd Zandberg, 22½ hont binnen de tuin.

...-1...: Hendrik Robbenz., 6669.

...-16...: Govert Hermansz. van Bokhoven, 6670.

2C. Een kamp, genaamd Haverkamp.

...-16...: Jan Pietersz. zoals Pieter Adriaansz., zijn vader, 6670.

...-16...: Giel Dirksz. met de helft, 6670.

...-1612: Michiel Geerlingsz. van Vlijmen, 6671.

2D. Een stuk land, genaamd Haverkamp, met twee kleine kampjes daarbij, groot 24 morgen 1 hont.

...-16...: Herman Lambertsz. Horssen, 6669.

...-1616: Herman Arnoutsz., 6671.

...-1622: Adriaan Hermansz., 6671.

2E. Een kamp, genaamd Mollenkamp, groot $7\frac{1}{2}$ morgen $\frac{1}{2}$ hont binnen de tuin.

..-15..: Udeman Ottenz., 6669.